N°. 10 — 1834.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws-Blad.

Zondag en Maandag — *12 en 13 Januarij.*

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

Breda. — Aan de orde was gisteren in de zitting der belgische afgevaardigden, thans in genoegzaam aantal om te vergaderen opgekomen, de discussie over het budget van de buitenlandsche zaken. Door den heer *H. de Brouckere*, die het eerst het woord voerde, werden intusschen vooraf twee punten ter bane gebragt, met welker behandeling de geheele zitting verliep. Zij betroffen namelijk 1°. de vraag, of door de benoeming van den graaf *F. de Merode* tot minister ad interim van de buitenlandsche zaken, deze niet aan eene herkiezing als lid van de kamer van afgevaardigden behoorde onderworpen te worden; en 2°., dat het traktaat, van 't welk de president der Vereenigde Staten bij de openings-aanspraak gesproken had, dat met Belgie gesloten was, aan de kamer mogt medegedeeld worden, terwijl de spreker zich verwonderde over de vertraging, die men van de belgische zijde in de ratificatie van dit traktaat had doen blijken. Omtrent het laatste punt verklaarde de heer *Nothomb*, in zijne hoedanigheid van commissaris-generaal van het gouvernement, dat het traktaat in kwestie enkel de wederzijdsche vaart betrof; hetzelve scheen bij het bestuur nog een voorwerp van onderzoek uit te maken, zou terstond na de ratificatie aan de kamers worden medegedeeld en daarna door een handel-traktaat kunnen gevolgd worden. Wat het eerste punt betrof, het scheen dat dit tot meerdere moeijelijkheden aanleiding zoude geven, daar ook de heeren *Goblet* en *Duvivier*, bij een dergelijk geval, zich eene herkiezing hadden moeten getroosten. Na eenige discussie besloot men de zaak door de stemming te laten beslissen, welke dan ook plaats en tot resultaat had, dat bij eene meerderheid van 8 stemmen, de herkiezing van den heer *de Merode* voor noodeloos werd verklaard. Hiermede liep deze zitting ten einde.

— Uit Antwerpen wordt gemeld dat het schoone driemastschip *Schimmelpenninck*, van 1200 tonnen, gisteren morgen het Antwerpsch bassin verlaten heeft om naar Vlissingen te gaan, en almede als zoo vele andere onder Hollandsche vlag te gaan varen. Weldra - roept het Handelsblad dier plaats uit - zal onze zeehandel geen enkel harer groote vaartuigen meer overblijven!

— Te Antwerpen waren gisteren genoteerd: Belg. 95⅝; Braz. 68; Sp. perpet. 62⅝, ¼, ⅜; 3 pCt. 41¼, ⅛; Uitgest. 12½; Nap. renten 86; Sicil. 91⅜; R. L. 91⅝.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 8sten Januarij.

Een der volgende zinsneden van het ontworpen adres, heeft aanleiding gegeven tot eene vrij langdurige discussie, over het groote vraagstuk dat thans de natie, maar vooral de periodieke drukpers, verdeelt, de uitbreiding van het genot der staatkundige regten. Door een der minder bekende leden van de liberale oppositie, den heer *Taulon*, werd namelijk een amendement voorgesteld, waarvan de strekking was, dat men het onderwijs en de verlichting onder de lagere volksklassen, zoo veel mogelijk zoude verspreiden, opdat men zich weldra in staat mogt zien, het genot der staatkundige regten, naar eenen ruimeren grondslag, en in overeenstemming met de beginselen der laatste omwenteling te regelen. Door de heeren *Garnier Pagès* en *Cabet* verdedigd en door de geheele linkerzijde ondersteund, is echter deze wijziging met eene beslissende meerderheid verworpen.

Voorts is het einde der zitting van gisteren en het begin van die van heden, geheel gewijd geweest aan de algemeene discussie over de buitenlandsche aangelegenheden. De heer *Bignon* heeft als lid der commissie, de volgende zinsnede van het ontwerp toegelicht.

» Als partij in de groote Europesche overeenkomsten, heeft Frankrijk, met eene zeldzame belangeloosheid, den staat van bezit, die zoo zeer tot deszelfs nadeel werd vastgesteld, tot nu toe verdragen; het heeft geene enkele poging gedaan om dien staat te veranderen; maar door deze verdraagzaamheid heeft het aan geene der mogendheden de magt toegekend, noch kan die toekennen, om hetgeen met deszelfs medewerking is geregeld, of uit kracht eener vroegere toestemming bestaat, hetzij te vernietigen, hetzij te wijzigen. Bereid tot alle opofferingen, welke noodig zouden zijn om zijne belangen en regten te verdedigen, berust het in het goed beleid Uwer Majesteit."

Deze toelichting kwam hoofdzakelijk daarop neer, dat men door deze uitdrukkingen slechts een algemeen beginsel had willen vestigen, waaraan het gouvernement zoo vele uitbreiding zoude geven, als door de omstandigheden gevorderd werd. Men wenschte de aandacht van het bestuur op de buitenlandsche betrekkingen, van een hooger standpunt beschouwd, te bepalen. De belangen van eene zoo groote mogendheid strekken zich over de geheele wereld uit; dezelve werden reeds meermalen verkort, vooral door de vernietiging der onafhankelijkheid van Polen. Indien het nu soms mogt gebeuren, dat men ook elders dergelijke ontwerpen smeedde; indien de zoo veelvuldige zamenkomsten van onderscheidene vorsten, de conferentien dezer dagen te Weenen geopend, het traktaat door Rusland met de Porte gesloten, welligt mogten aanduiden, dat ook de staatkundige toestand van het Turksche rijk, de onafhankelijkheid der kleinere Duitsche of Italiaansche staten bedreigd werden, dan was het meer dan tijd, dat het Fransch gouvernement zijne regten deed gelden, dan was het aan de vertegenwoordiging, om hetzelve daartoe aan te moedigen, om den wensch der natie, die hare eer en waardigheid wilde gehandhaafd hebben, openlijk te verkondigen. De minister van buitenlandsche zaken heeft deze bedenkingen beantwoord door te zeggen, dat het gouvernement zich in 't algemeen met den inhoud van het ontwerpen adres, doch bijzonder ook met dit gedeelte volkomen vereenigde; dat hij uit dien hoofde de beginselen, door den heer *Bignon* ontwikkeld, als die, waarnaar het gouvernement zich meende te rigten, wilde beschouwd hebben, ofschoon overigens de staatkundige toestand van Europa hem minder bekommering baarde.

De heer *Mauguin* heeft de leiding aan de buitenlandsche betrekkingen door het gouvernement gegeven, met de sints lang bekende wapenen der liberale oppositie bestreden. De heer *de Lamartine* daarentegen, is nogmaals op het thema, dat reeds bij de generale discussie door hem werd behandeld, de toekomst van het Turksche rijk en van geheel het Oosten, terug gekomen. Na een kort overzigt van hetgeen de geschiedenis aldaar merkwaardigs opleverde, erkende hij, dat de Porte alleen door den bijstand van Rusland van eenen geheelen ondergang was gered; doch die bijstand kon haar ontvallen, en dan moest men bereid zijn, om het evenwigt niet alleen te behouden, maar vooral eenen staat van zaken te vestigen, die tot uitbreiding der ware verlichting zoo onberekenbaar veel kon bijdragen, die welligt den maatschappelijken toestand van geheel Azie, nog in den loop dezer eeuw, eene lang gewenschte hervorming zoude aanbrengen. Ofschoon door den *Bignon* als eene schoone droom, waarvan de verwezenlijking nog zeer verwijderd is, beschouwd, werden echter deze nieuwe inzigten met belangstelling aangehoord.

— In het arrondissement van Guimperlé, in het oude Bretagne, waar dezer dagen eene nieuwe verkiezing tot de kamer van afgevaardigden moest plaats hebben, heeft de heer *de Chateaubriand* zich onder de kandidaten geplaatst. Het gouvernement, bewust, dat zijne benoeming gepaard zoude gaan, met een vast mandaat om tot de uitbreiding van het verkiezings-regt een voorstel te doen, heeft dezelve door alle middelen tegengewerkt. Bij de stemming is het gebleken, dat de ministeriele kandidaat, de heer *Tupinier*, 76 stemmen, de heer *de Chateaubriand*, slechts 49 in zijn voordeel vereenigde.

— Onmiddellijk na den afloop der discussie over het adres van antwoord zal, naar men verneemt, een ontwerp van wet worden voorgedragen, tot regeling van het plaatselijk bestuur der hoofdstad, welke zonderling genoeg tot nu toe de eenige gemeente in het gansche koningrijk is, welke geheel door beambten, door het gouvernement aangesteld, wordt beheerd.

— Aan de Spaansche grenzen heeft zich het gerucht verspreid, dat de generaal *Rodil* op nieuw eenen inval op Portugeesch grondgebied heeft gedaan, om zich van don *Carlos* meester te maken; intusschen was dom *Miguel*, zijnerzijds aan het hoofd van 6000 man Spanje binnengetrokken, had genoemden generaal den terugtogt afgesneden, en proclamatien verspreid ten behoeve van zijnen bondgenoot, koning *Karel V*.

Voorts zoude de provincie Estramadura zich geheel aan de partij van don *Carlos* hebben aangesloten, en was er te Madrid een opstand uitgebroken. Het een en ander heeft alhier geen volkomen geloof gevonden, doch niettemin den prijs der fondsen gedrukt.

— Heden (8 *Januarij*) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. kont. 105,20; op tijd 105,30; 3 pCt. kont. 75,95; op tijd 76,10; Nap. renten kont. 91,60; op tijd 91,80; Sp. perpet. kont. en op tijd 65¼; 3 pCt. kont. 40¾; op tijd 40½.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 11den Januarij.

Volgens de jongst ingekomen rivierberigten, is de Rhijn te Keulen op den 7den dezer wederom 7 duim gevallen, zoodat dezelve toen 26 voet 1 duim aan de peilschaal teekende.

Eene dergelijke daling heeft op alle punten van den boven-Rhijn in Duitschland, alsmede op onze verschillende hoofdrivieren plaats gehad.

De waterstand, aan de verschillende peilschalen was gisteren: *op de Waal:* onder dijks-kruin, te Hulhuizen, 1,41 Ned. el, Thuil 1,27; *op den Neder-Rhijn en Lek:* te Pannerden, 1,49, te Arnhem, 0,25, te Grebbe, 0,82, te Wijk-bij-Duurstede, 1,03, te Schalkwijk, 0,74, te Vreeswijk, 0,90; *op den IJssel:* te Deventer (boven de Snippelings-overlaat), 0,26, te Westervoord, 0,65; *op de Maas:* te Grave, 0,98.

De Boven-Maas was te Maastricht den 6den dezer in de 24 uren 0,50 Ned. el gevallen; doch op de Beneden-Maas had, volgens de laatste berigten, nog eenigen was plaats gehad, zijnde de waterstand beneden de dijkskruinen den 8sten dezer: te Oijen, 0,72 Ned. el, te Alem, 0,51, te Heusden, 1,02, te Veen, 1,07, te Andel, 1,26, te Woudrichem, 1,29.

De dijken en waterkeeringen hebben geene verdere schade bekomen, en men maakt zich de thans bestaande gelegenheid, om de vroegere afbreuk te herstellen, vlijtig ten nutte. Ook de dijksverzakkingen onder Ochten en Echteld nemen niet meer sterk toe, en de meest doelmatige middelen worden aangewend, om die waterkeeringen te versterken.

De afschuiving in den Waaldijk onder Herwijnen, hoezeer eenigzins toegenomen, blijkt evenwel, niet van eenen ontrustenden aard te zijn.

De geweldige opzetting van het water in het Haarlemmer Meer, bij den storm van den 31sten December ll., heeft, zoo als uit thans ontvangene, naauwkeurige opgaven blijkt, niet slechts de Sloterpolder, maar tevens de Middel- en Noorder-polder, de Uithoornsche polder, de Thamensche Buitenpolder, de Kalslager-polder en de Mijdrechtsche Buitenveldersche polder in meerdere of mindere mate onder water gezet.

Elk nieuw inkomend berigt uit deze provincie behelst ook nieuwe bijzonderheden wegens de uitgestrektheid der rampen, welke de jongste stormen en overstroomingen aan deze provincie hebben veroorzaakt. De Maas- en Dies-dijken, van Oijen af tot aan 's Hertogenbosch, hebben door afslag en doorbraken ditmaal meer geleden, dan de oudste lieden bij eenigen vroegeren watersnood heugt. Het verlies aan wintervoorraad, hooi, stroo en huisraad in in die geheele landstreek zeer aanzienlijk. Bij de vroeger reeds medegedeelde berigten omtrent de schade aan woningen als anderzins kunnen wij thans uit echte bronnen nog het volgende voegen:

Te Lithoijen zijn 8 huizen ingestort en 23 onbewoonbaar geworden, de overige staan, met uitzondering van 6, alle onder water, zoodat 23 huisgezinnen aldaar thans in ledige schepen gehuisvest zijn. Er zijn in deze gemeente 18 stuks vee verdronken, waaronder 5 stuks, die aan denzelfden persoon toebehooren. Te Lith zijn 5 huizen ingestort en vele andere beschadigd. De toestand der gemeenten Alem, Maren en Kessel wordt als bijzonder betreurenswaardig afgeschetst. Te Teeffelen zijn genoegzaam alle de huizen door het inslaan der muren en het invallen der daken zwaar beschadigd, 5 derzelve zijn geheel vernield of ten eenemale onbewoonbaar. Twintig der ongelukkige inwoners van deze gemeente zijn door den Roomsch-Katholijken Pastoor en eenige andere ingezetenen liefderijk opgenomen. Te Huisseling zijn slechts weinige huizen van het water bevrijd gebleven, hoezeer dezelve alle op heuvels zijn getimmerd; ook aldaar is de schade aan granen, aardappelen, beestenvoeder en stroo zeer aanzienlijk.

Intusschen blijkt het, dat men ook in ons gewest ijverig bezig is aan het herstel der zwaar geteisterde dijken te arbeiden. Na twee vergeefsche pogingen is men er in geslaagd, om de doorbraak in den zand- of heidijk onder Noland te digten, en alle noodige maatregelen zijn genomen, om den arbeid tot het digten van de doorbraak in den Vervoorne-polder te bespoedigen. Die doorbraak is bevonden 17 ellen lang en beneden het tegenwoordige water aan de binnenzijde 7,25, 5,30 en 4,50 el, en aan de zijde van de Bakkerskil 2,50, 2,80 en 3 ellen diep te zijn.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 7den Januarij.

De laatste berigten uit Berlijn melden, dat uithoofde van den ziekelijken toestand, waarin de heer *Ancillon*, minister van buitenlandsche zaken, zich bevindt, de graaf *van Alvensleben* door Z. M. den koning van Pruissen is aangewezen geworden, om de werkzaamheden van den heer *Ancillon* bij het Weener-congres ad interim te gaan waarnemen; eerstdaags zou de graaf zich voor die bestemming op reis begeven.

— De *Allgemeine Zeitung* geeft den volgenden brief uit Weenen van 30 december:

» Het Oostersche vraagstuk had in den laatsten tijd eene rigting genomen, welke slechts kon dienen, om de Europesche aangelegenheden nog meer te verwikkelen, en den tot nog toe zoo zorgvuldig bewaarden vrede in gevaar te brengen. Het door de Porte met Rusland gesloten verdrag had reeds de bezorgdheid opgewekt van Engeland, welks staatkunde steeds in het belang van den Engelschen wereldhandel geleid wordt; terwijl Frankrijk, hetwelk zich sedert de Julij-omwenteling zoo veel moeite geeft om ten minste een gedeelte van zijnen vroegeren invloed op de Europesche staatkunde terug te erlangen, door dit verdrag, waarbij de verdediging der Porte tegen in- en uitwendige vijanden geheel en alleen aan Rusland was opgedragen, van dien invloed te Konstantinopel beroofd werd, dien het door de krachtige houding van den admiraal *Roussin* had verworven.

» Van daar de koelheid en de verwijdering, die in den laatsten tijd tusschen Rusland aan den eenen, en Frankrijk en Engeland aan den anderen kant, plaats had. Van daar de hevige uitvallen tegen Rusland in de Fransche en vooral in de Engelsche ministeriële bladen. Van daar de uitrustingen in de Fransche en Engelsche havens tot versterking der zeemagt, ten gevolge van de buitengewone werkzaamheid, die in Odessa, Sebastopol en andere Russische havens werd waargenomen. Gelijk een sneeuwklomp, die in zijnen val al grooter en grooter wordt, leiden de eerste krijgstoerustingen gedurig tot grootere, en wanneer dan eindelijk de Mogendheden geheel gewapend tegen elkander overstaan, dan wordt het meer en meer moeijelijk zich onderling te verstaan.

» Om nu deze moeijelijkheden te vermijden, heeft het Oostenrijksche kabinet, hetwelk zijne magtige stem in de laatste moeijelijke jaren steeds zoo krachtdadig en met een zoo goed gevolg voor de handhaving van het bestaande en van den algemeenen vrede heeft verheven, zich tot het Russische hof gewend, en van dit hof, waarmede het sedert de bijeenkomst der monarchen te Münchengrätz in die naauwe betrekkingen staat, welke de jaren der bevrijding van de Napoleontische heerschappij herinneren, de meest bevredigende verzekeringen te dezer zake ontvangen. Ten gevolge van de handelingen daaromtrent moet alzoo tusschen de beide Hoven [Oostenrijk en Rusland] een *verdrag* gesloten zijn, waarbij de twee Regeringen *het voortdurend bestaan van het Turksche Rijk, zelfs voor het geval dat de tegenwoordig regerende Dijnastie mogt uitsterven, en wel met uitsluiting van Mehemed-Ali, gewaarborgd hebben.*

» Naar men verneemt heeft de *Vorst van Metternich* eergisteren hiervan kennis gegeven aan den Britschen gezant, sir *Frederik Lamb*, die zijne volle goedkeuring gaf aan eene handeling, welke slechts heilzame vruchten des vredes kan dragen en nieuwe aanspraak op de dankbaarheid van alle vrienden der orde en des vredes moet geven aan den grooten staatsman, die de Europesche aangelegenheden met wijze gematigdheid en instemmig met gepaste kracht bestiert, en Europa in dezen stormachtigen tijd voor de rampen van regeringloosheid en oorlog heeft bewaard."

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

DUITSCHLAND. — Men ziet verlang de nieuwe organisatie te gemoet van het Hooger Onderwijs in *Beijeren*. Onafhankelijkheid der Universiteiten en vrijheid in de regeling der studiën zullen daarbij op eene gepaste wijze vereenigd worden met de noodige voorzorgen tegen zedeloosheid en gebrek aan werkzaamheden. De geheele cursus van het Hooger Onderwijs zal een tijdsbestek bevatten van niet minder dan *twaalf* jaren, waarvan er 4 op de Latijnsche Scholen, 4 op de Gijmnasiën en 4 op de Universiteiten zullen moeten doorgebragt worden. Vreemd zullen sommigen van deze verordeningen opzien, maar de verstandigen in den lande houden het daar voor, dat zij wel de zekerste waarborgen zullen opleveren, tegen de gevaren des tijds. — De Heeren STARK en POSTELMAIJER hebben hunne waarnemingen omtrent de maansverduistering van 26 December ll., gedaan op het nieuwe Observatorium te *Munchen*, openbaar gemaakt. Dezelve komen hierop neder, naar middelbare tijd gerekend:

Begin der verduistering . . .	8 u.	27 m.	23 s.	501.
» der totale verduistering . .	9 -	27 -	20 -	345.
Midden der verduistering . . .	10 -	16 -	35 -	923.
Einde der totale verduistering . .	11 -	5 -	51 -	501.
» der verduistering . . .	12 -	5 -	39 -	345.

Bij het midden was de grootte der verduistering 20 d. 6. Ook het in- en uittreden der maanvlekken in de schaduw der aarde heeft men geregeld kunnen waarnemen, hebbende de intrede der eerstwaargenomene, *Grimaldus*, plaats gehad 8 u. 29 m. 9 s. 663 en der laatstwaargenomene, *Langrenus*, 9 u. 24 m. 0 s. 306. De uittrede van *Grimaldus* is waargenomen 11 u. 9 m. 51 s. 548, van *Langrenus*, 12 u. 2 m. 47 s. 169. De Heer STARK zal de nadere bijzonderheden zijner waarnemingen, zoowel over de maansverduistering van 26 December, als over de aanmerkelijke veranderlijkheid in den dampkring, welke men in de maand December en in het geheele verloopene jaar heeft waargenomen, mededeelen in zijne jaarboeken van 1833, welke eerlang het licht zullen zien. — Voor eenige dagen is het standbeeld van den, uit den Tyrolschen oorlog

bekenden ANDREAS HOFER, die voor zijn vaderland tegen BONAPARTE streed en door den overweldiger zoo barbaarsch behandeld werd, van *Weenen* naar *Insprück* gezonden. Dit standbeeld is, op kosten van de Tyroler-Stenden, door J. SCHALLER vervaardigd en is van kolossale grootte; hetzelve zal te *Insprück* in eene daartoe bestemde kapel worden opgerigt.

ITALIË. — Op den schouwburg te *Genua* is dezer dagen eene pantomime, ten onderwerp hebbende, *de herkenning van Jozef door zijne broeders*, met den grootsten bijval uitgevoerd door een gezelschap jonge doof-stommen. De levendige uitdrukking, de diepzinnigheid en waarheid hunner gebaren hebben op de toeschouwers eene allertreffendste uitwerking gedaan. De koninginne weduwe MARIA CHRISTINA woonde de voorstelling bij.

FRANKRIJK. — Bij de Opera te *Parijs* is men op het gelukkige denkbeeld gekomen, om de beide meesterstukken van MOZART op eene gepaste wijze te verbinden. Men voert namelijk thans de *Don Juan* met veel pracht en met de meestmogelijke zorgvuldigheid ten tooneele, en vertoont op het einde van het laatste bedrijf eenen schimmen-dans, gedurende welken de treffendste gedeelten van MOZART's *Requiem* worden uitgevoerd. — Men kan thans te *Parijs* niet op de straat komen, zonder nieuwe ondernemingen van goedkoope weekbladen tot verspreiding van allerlei kundigheden aangekondigd te zien. Geschiedenis, Natuurlijke Historie, Aardrijkskunde, schoone Kunsten, Geneeskunst, alles wordt in bladen van twee sous voorgedragen. Zij bestaan meest uit 8 bladzijden in klein-folio met 4 tot 8 houtsnee-platen. Van deze laatsten zijn echter de besten door afgietsels van de Engelsche houtsneden vervaardigd. Wat hier gesneden wordt, bereikt naauwelijks het middelmatige. Men heeft daartoe gebrek aan hout. Het Europeesche palmhout is tot deze kunstbewerking noch groot noch fijn genoeg, en het beste komt uit *Klein-Azië*, vanwaar het over *Trebisonde* naar *Konstantinopel* gevoerd en vervolgens tot bovenmatig hooge prijzen verkocht wordt. — Het werk van LEON DE LA BORDE, *Voyage de l'Arabie Petrée*, voor drie jaren begonnen, is thans voltooid. Het bestaat uit 12 afleveringen in folio, en is eene voortzetting van het groote werk over *Egypte*. Men vindt er 99 steendrukplaten en 47 vignetten in, meestal met veel smaak uitgevoerd, voorstellende gedenkstukken, hieroglyphen, oudheden, schilderachtige en topographische gezigten, en voorwerpen van Natuurlijke Historie. Onder dezelve zijn vooral merkwaardig die van de oude Romeinsche stad *Petra*, van de omstreken van den berg *Sinaï*, en van het beroemde *dal der Opschriften*. Aan deze opschriften had men door de overdrevene verhalen der Beduïnen groot gewigt gehecht, doch het is gebleken, dat het meest namen zijn van Grieksche en Latijnsche pelgrims uit de eerste eeuwen des Christendoms. De Heer DE LA BORDE en zijn medeuitgever LINAUT schijnen niet geweten te hebben, dat deze opschriften reeds voor eenige jaren door eenen Engelschen Zendeling afgeschreven en te *Londen* uitgegeven zijn. Het werk is, even als alle nieuwere Fransche reizen, in een veel te groot, onhebbelijk en zeer kostbaar formaat gedrukt.

ENGELAND. — [illegible] aangewezen, om te *Edinburgh* eene Sterrewacht te bouwen, en eenen der Hoogleeraren der Universiteit tevens tot eersten waarnemer en nog een assistent-sterrekundige aan te stellen. — In eene der laatste zittingen van het Geographisch Genootschap te *Londen* heeft de Luitenant BURNES een omstandig berigt gegeven van de reis, door hem, naar het schijnt, op kosten van de Oostindische Compagnie in *Azie* gedaan. De reisweg van BURNES was dezelfde, welken ALEXANDER *de Groote* op zijnen togt volgde en het is te denken, dat hij daaromtrent belangrijke ophelderingen zal kunnen mededeelen. Ook is hij in bezit van een aantal Grieksche en Baktrische penningen, welke hij op zijne reis verzameld heeft. — Terwijl zoo vele lieden de slagtoffers worden van verkeerde berekeningen bij het oprigten van Maatschappijen van Levensverzekering, is het van belang, dat deskundigen zich bekend maken met de berekeningen en waarnemingen, welke door verschillende onderzoekers gedaan worden. Daarom verdient aanbeveling het werk, geheel van technischen aard, van FRANCIS CORBAUX, *On the Natural and Mathematical Laws concerning Population, Vitality and Mortality etc.* — Er is te *Londen* een werk over den Vestingbouw in 't licht gekomen van den kapitein HECTOR STRAITH (*Treatise on fortification*), 't welk door oordeelkundige behandeling en duidelijkheid van voordragt voor het beste mag gehouden worden, 't welk over dat onderwerp in het Engelsch bestaat.

AZIË. — Voor ongeveer 20 jaren heeft zich te *Benares* een Griek, met name DEMETRIAS GALANOS, nedergezet, om zich aan de beoefening der Sanskritsche Letterkunde toe te wijden. Hij had zich dan ook al dien tijd met onvermoeide vlijt daarop toegelegd en, door behulp der Braminen, daarin, in weerwil van zijne gevorderde jaren, aanmerkelijke vorderingen gemaakt. Eene groote menigte Sanskritsche werken zijn door hem in het Grieksch overgezet, zonder dat hij er een van heeft doen drukken, waartoe hij ook in *Indie* weinig gelegenheid had. Niemand wist, welke zijne verdere oogmerken waren, daar hij zich weinig in het gezelschap van *Europeanen* vertoonde. Deze man is den 4den Mei des verleden jaars (1833) te *Benares* in den ouderdom van 74 jaren overleden. Hij laat een schat van handschriften na, welke het te wenschen is, dat naar *Europa* zullen worden overgebragt, om aldaar aan het onderzoek van geleerde beoefenaars der Oostersche Letterkunde onderworpen te worden.

NEDERLANDEN. — Te *Amsterdam* is wederom, naar ouder gewoonte, vóór- en na de kersdagen, VONDELS *Gijsbrecht van Aemstel* eenige malen ten tooneele gevoerd. Heeft *Gijsbrecht* zijn *Aemsterland* vaarwel moeten zeggen, Aemstels burgerij blijft hem nog huldigen als den, als het ware, eersten steenlegger van die aanzienlijke stad. Hij heeft dus ook wederom het zijne bijgedragen tot welzijn van den stads-schouwburg en men zou zich moeten verwonderen, dat een stuk, 't welk nu in deszelfs *honderd-zeven-en-negentigste* Serie van voorstellingen gezien is, nog zoo bezocht kan blijven, nadat het elk jaar wederom ten tooneele verschijnt, indien men iets anders kon verwachten van de standvastigheid en de nationaliteit der Amsterdammers, zoowel wat hunne vaderlandsliefde als de gehechtheid aan hunne geboortestad betreft. Men is gewoon in dit treurspel de rolsverdeeling gedurig af te wisselen, waardoor aan den kunstminnaar gelegenheid wordt gegeven, om, door vergelijking, zijnen smaak te zuiveren, gebreken op te merken en het goede te waarderen, terwijl den kunstbeoefenaar daardoor gelegenheid bekomt, om zijne bekwaamheden meer te doen uitkomen. Hierdoor kan aan de eene voorstelling de voorkeur boven eene andere ten deel vallen, die door eene toevalligheid kan daargesteld worden; daar er geene redenen kunnen bestaan, waarom de Directie, bij de eene voorstelling deze en bij de andere gene acteurs te zamen laat werken. De verdeeling der rollen, zooals die den 30sten December ll. plaats had, was, zooals wij vernemen, bijzonder gunstig uitgevallen, vooral wat het eerste en tweede alsmede het vierde bedrijf betreft. De Heer STORTS moet in de rol van *Vosmeer* getoond hebben dat hij zich hoe langer hoe meer tracht te bekwamen, en den *Vosmeer* meer in den geest van den dichter hebben voorgedragen dan de meeste van zijns voorgangers plagten te doen. Hij schijnt gevoeld te hebben dat een man, in het leger opgevoed en bekwaam geoordeeld, om tot den, in vroeger tijden, meer in eere geweest zijn den post van spion te laten gebruiken; een onderscheid weet te maken in de wijze van spreken met den vijandelijken of met zijnen eigen veldheer; bij wien hem dan wederom die toon van deftigheid veroorloofd is, die eenen man van ondervinding en, door zijne daden zijne chefs meer gelijkstaande, voegen kan. Het is te wenschen, dat de Heer STORTS zijne onderzoekingen en studiën met ijver zal voortzetten. Traditien kunnen gevolgd worden, wanneer zij op goede gronden berusten, maar als dezelve, al is het ook door een bekwaam acteur, willekeurig zijn daargesteld, [illegible] het zeer geoorloofd den geest van den tijd meer in aanmerking te [illegible] alzoo ook in het uitvoeren van rollen meer fijnheid van smaak aan den dag te leggen. Het is te wenschen dat zulks door ieder zal worden in acht genomen, die zich toelegt om bij het publiek de orgaan van onze dichters te zijn. Het heeft het Amsterdamsche publiek, gedurende de eerste helft van dit wintersaizoen, niet aan gelegenheid ontbroken, om zich bij verdienstelijke tooneelvoorstellingen op den Stads Schouwburg, een avond van aangename uitspanning te verschaffen. Met genoegen herinnert men zich onder anderen eene voorstelling van *Menschenhaat en Berouw*, waarbij men niet, als dikwijls het geval is, zich met één goed sujet behoefde te vergenoegen, om daarbij een allerrampzaligst Geheel op den koop toe te moeten nemen; eene andere, van *de Abt de l'Epée*, waarbij de uitvoering eene aangename gewaarwording heeft nagelaten en daarbij ook gebleken is, dat bij gebrek aan afwisseling van tooneelkunstenaars, welke in ons land onmogelijk kan plaats hebben, men dan toch aan het verlangen van het publiek zoo veel mogelijk tracht te voldoen door afwisseling van rolsverdeeling in oude, aan het repertoire bekende stukken; ten einde daardoor den lust op te wekken, om den schouwburg, om der kunst wille, te komen bezoeken. Indien zulks het doel is, schijnt hetzelve niet geheel gemist, daar de schouwburg, naar wij vernemen, vrij wat meer bezocht wordt dan voorheen en doorgaans wel bezet is. Wat overigens de afwisseling in het repertoire betreft, zoo is ons gebleken, dat er in den tijd van vier maanden op den Amsterdamschen Stads-Schouwburg zijn opgevoerd vier nieuwe, vier in vele en drie in eenige jaren niet vertoonde stukken, zoo groot als klein, met twee nieuwe en twee op nieuw gemonteerde balletten, zonder de rollen te rekenen, die in vroeger opgevoerde stukken als nieuwe hebben moeten geleerd worden. — Zeer verdienstelijk maken zich hierdoor onze nationale tooneelkunstenaars, en het lijdt geen twijfel of de moeite welke deze zich geven, om het publiek naar den Schouwburg uit te noodigen, zal met goed gevolg van den kant van hetzelve bekroond worden.

GRAANMARKT TE AMSTERDAM.

VRIJDAG, *den 10den Januarij.*

TARWE. — Roode, weder met meer vraag en hooger verkocht: 127 ℔ Rost. *f* 200, 203; – 128 puike Wismar *f* 208; – 131, 132, 133 N. Rhijn *f* 206, 209, 212; – 129 R. Silesische *f* 210; – 130 N. Zeeuwsche *f* 200; – 128 W. B. Pools. *f* 250, 255; – 132 N. Bovel. *f* 212, bij gerijf; – 120 jarige Memel *f* 160; – 126 geringe Pommer *f* 195; – 126 O. B. Pools. *f* 230.

ROGGE — Met goeden handel, prijshoudend: 121, 123 ℔ Pr. Pommer *f* 162, 165; – 118 N. Overijss. *f* 186; – 124 dito *f* 150; – 125 N. Rhijn *f* 159; – 118 O. Pruissische *f* 170.

GARST. — Meer handel: 96, 98, 101 ℔ Oldammer winter *f* 76, 80, 85; – 113 Knobbe *f* 110; – 110 Holst. 100; – 106 Deensche *f* 80.

HAVER. — Weinig ter veil: 87 ℔ dikke *f* 70.

BOEKWEIT. — Zonder handel.

KOOLZAAD. — Als voren: Wismar £ 52; – Zeilen 51½.

LIJNZAAD. — In eenen doen: 97 ℔ Koningsberger *f* 180.

RAAP-OLIE. — Vliegend *f* 37½, ¾; – Mei *f* 38¼; – Sept. *f* 37½, ¼; – Oct. *f* 37¾; – Lijn- *f* 33¼; – Raap-Koeken *f* 50, 55; – Lijn- *f* 8½, 10.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

VRIJDAG, *den 10den Januarij.*

Nederlanden. pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers $4\frac{1}{2}$ uur.	pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers $4\frac{1}{2}$ uur.
Werkel. schuld $2\frac{1}{2}$	50	$50\frac{5}{16}$	50 à $\frac{1}{16}$	Cert. dito 1833. 5	$93\frac{1}{4}$	$93\frac{3}{8}$	$93\frac{5}{16}$
Dito dito 5	$94\frac{13}{16}$	95	$94\frac{7}{8}$	Obl. te London. 5			
Uitgestelde dito . .				Certif. te Hamb. 5			
Kansbill. dito	$22\frac{1}{4}$		$22\frac{3}{16}$	Inschrijv. Assig. 6	$66\frac{9}{16}$		
Amort. Syndic. . $4\frac{1}{2}$	89	$89\frac{1}{8}$	89	Certificat. dito. . 6	68		
Dito dito . . $3\frac{1}{2}$	$71\frac{3}{4}$	72	$71\frac{3}{4}$ à $\frac{7}{8}$	*Polen.*			
Schatkistbiljett. . 6	$102\frac{3}{4}$			Aand. Loot. fl. 300.	$113\frac{1}{2}$		
Oorlogslasten. . . 5	$100\frac{5}{8}$	$100\frac{3}{4}$	$100\frac{5}{8}$	*Pruissen.*			
Leening 1831. . . 6	$103\frac{5}{8}$			Dito dito R. 50. . .	95	$95\frac{1}{4}$	
Handel-Maats. . $4\frac{1}{2}$	$98\frac{1}{4}$			*Oostenrijk.*			
Frankrijk.				Dito dito *f* 100. . .			
Inschr. Grootb. 3	76	$76\frac{1}{8}$	$76\frac{1}{8}$	Dito dito » 250. 4			
Engeland.				Metalliek 5	$93\frac{15}{16}$	$94\frac{1}{8}$	$93\frac{15}{16}$
Dito per 12 Aug. 3				Dito Lond. gen. 5			
Spanje.				Dito . . . . $2\frac{1}{2}$			
Certificat. Amst. 5	$61\frac{7}{8}$	$62\frac{3}{8}$	$61\frac{15}{16}$	Oblig. *Goll & C.* 5			
Dito *f* 1000. . . 3	$40\frac{3}{4}$	$40\frac{7}{8}$	$40\frac{13}{16}$	Dito 4			
Uitges. 3 pc. Sch. 5	$12\frac{1}{4}$	$12\frac{1}{2}$	$12\frac{7}{16}$	Cert. Stadsb. dit. $2\frac{1}{2}$			
Cort. Bons. Lond. 5	$17\frac{3}{4}$			Ween. Bankact. 3			
Napels.				*Denemarken.*			
Certificat. *L & B* 5				Leening te Lond. 3	$73\frac{7}{8}$		
Dito *Falc. & C.* 5				*Brazilien.*			
Leen. Lond. *R.* 5	$93\frac{5}{8}$			Dito *Rotschild.* 5	$68\frac{5}{8}$	$68\frac{3}{4}$	$68\frac{5}{8}$ à $\frac{3}{4}$
Rusland.				*Grieksche.*			
Obl. *Hope* 1798/1816 . 5	102	$102\frac{1}{8}$	102	Dito te London. 5			
Dito dito 1828/29 . 5	102	$102\frac{3}{8}$	102				

*** Men verlangt op een welgelegen Dorp, in de Provincie *Noord-Braband*, tegen het Voorjaar aanstaande, bij deftige fatsoenlijke Lieden, zonder kinderen, *een* à *twee* fraaije GEMEUBILEERDE KAMERS, benevens KOST, INWONING en BEDIENING voor eene *Fatsoenlijke Dame*, van middelbare jaren. – Iemand hiertoe genegen zijnde, adresseere zich met *gefrankeerde* brieven onder letters H. IJ. Z. aan de Uitgevers dezes.

*** Het PLAATSELIJK BESTUUR van KLUNDERT, is voornemens om in het openbaar, onder nadere approbatie van H. E. G. A. de Heeren Gedeputeerde Staten der Provincie *Noord-Braband*, op Woensdag den 22sten dezer, des voormiddags ten 10 ure, ten Raadhuize van *Klundert*, aan te besteden:

Het *BOUWEN* van een geheel NIEUW SCHOOL-LOKAAL in de Kom dezer Gemeente, met alle de daartoe behoorende Leverancien er onder begrepen.

Zullende het Bestek en Teekeningen van heden af ten Raadhuize alhier ter lezing liggen en *acht* dagen voor de Besteding de noodige aanwijzing gedaan worden.

Klundert, den 2 Januarij 1834.

Het Plaatselijk Bestuur voornoemd
D. KORTEWEG, Vt.
Ter ordonnantie van hetzelve,
LAURENSE, *Secretaris.*

VOOR HET RIJK.

AMORTISATIE-SYNDICAAT.

De AGENT van het DOMEIN te *BREDA*, als daartoe gecommitteerd, zal, op *Maandag* den 20sten Januarij 1834, 's morgens om 9 ure, ten huize en herberge van ARNOLDUS VAN GROENENDAAL, aan den Straatweg op *den Haansberg* onder *Gilze*, ten overstaan van den Heere Burgemeester van *Gilze* en *Reye*, publiek verkoopen:

30 kavelen SCHAARHOUT, in de Rijensche Bosschen.
8 ——— op Stam, staande MASTBOOMTJES, SPARREN, enz., op *Tiggelrijk* in de breede Heivelden aldaar,
6 ——— SCHAARHOUT, op de Hoeve van *Hoilten*. — En
8 ——— MASTSPARREN, TENZEL en BRANDHOUT, in het Mastbosch aldaar.

Alles onder de Gemeente *Gilze* en *Reyen*, en breeder bij Billetten omschreven.

De konditiën van verkoop liggen ter lezing ten kantore van den Agent, terwijl bij den Plantaadjemeester der Domeinen A. H. VAN OPSTAL, in het Ulvenhoutschebosch onder *Ginneken*, en den Boschwachter J. J. VAN DER WEE, te *Dongen*, nadere informatien en aanwijzing te bekomen zijn.

Breda, den 27. December 1834.

De Agent voornoemd,
M. SMITS.

TE KOOP:

Een paar donkerbruine KOETSPAARDEN, (langstaarten) 7 en 8 jaren oud en zeer mak in het tuig, benevens een fraaije CALECHE met glazen, zeer geschikt voor de reis, met de daarbij behoorende tuigen.

Te bevragen aan het bureau van dit blad.

*** Op Woensdag den 15den Januarij 1834, *Publieke Verkooping* in het Groote Verkoopings-Lokaal over de Militaire Ziekenzaal, van eene aanzienlijke partij MEUBILAIRE- en andere GOEDEREN. Dingsdag den 14den Januarij 1834, op de gewone uren te zien.

*** *TE HUUR* met 1° Mei, of bij verkiezing dadelijk, een voor Zomer- en Winterverblijf zeer geschikt BUITENGOED, genaamd: *HET KASTEEL DEN HATTERT*, alleraangenaamst gelegen nabij het volkrijke Dorp *Vierlingsbeek*, dat tot heden vrij van Inkwartiering is gebleven, en alwaar eene Roomsche- benevens eene Hervormde Kerk aanwezig zijn, Provincie *Noord-Braband*, Arrondissement *Eindhoven*. Hetzelve is voorzien van onderscheiden zoo Boven- als Benedenkamers, alle Behangen, Mangel-Vertrek, Keuken, Stal voor 4 Paarden, extra ruime Remise, groote Moestuin en Boomgaard met vele zeer exquise en welig dragende Vruchtboomen beplant. Voorts is bij dit *Goed* nog eene privative WILDRIJKE JAGT. – Men adressere zich om nadere inlichting bij den Heere J. VAN DER VOORT, Burgemeester te *Beugen*; mits brieven *franko*.

STOOMPACKET-VAART

TUSSCHEN

ROTTERDAM en LONDEN.

In Dienst der General Post-office Londen,
voor Passagiers en Goederen.

De Stoompacketten der General Steam Navigation Company, te *Londen*, in bovengemelde Dienst, vertrekken geregeld van *Rotterdam*, *Hellevoetsluis*, *Brielle* of *Scheveningen*, naar gelang van ijsgang of andere verhinderingen, iederen Woensdag en Zaturdag.

De Riviervaart niet gestremd zijnde, is het vertrek van *Rotterdam* bepaald op:

Woensdag den 15. Januarij, des middags ten 12 ure.

Nadere inlichting bij de Agenten, { W. SMITH & COMP. en P. A. VAN ES.

TIJDELIJKE DAGELIJKSCHE

STOOMBOOTEN-DIENST

TUSSCHEN

Rotterdam, Gorinchem en 's Hertogenbosch

VICE VERSA.

Door staking van den Dienst der Stoomboot *ANNA PAULOWNA*, van ROTTERDAM op 's HERTOGENBOSCH, vice versa.

Vertrekt dagelijks met den *zevenden* Januarij te beginnen, de nieuw gebouwde Stoomboot *DE STAD ROTTERDAM*.

Van *Rotterdam*, des morgens ten 7 ure naar *Gorinchem* en van *Gorinchem* terug naar *Rotterdam*, des namiddags ten 12 ure, in verband met den gewonen Dienst der Stoomboot *JULIA*, van *'s Hertogenbosch* op *Gorinchem*, vice versa, des morgens van *'s Hertogenbosch* om 8 ure, en van *Gorinchem* des namiddags ten 12 ure.

STOOM-JAGT

PRINSES MARIANNE,

van *MIDDELBURG* naar *ROTTERDAM*,

Januarij 1834.

Van *Middelburg.*	Van *Rotterdam.*
Zondag den 19, 's morg. 6 uur	Dingsdag den 21, 's morg. 8 uur
Zondag » 26, » 4½ »	Dingsdag » 28, » 6 »

*** Bij G. VAN DER POST, Jr., Boekh. te *Utrecht*, is heden uitgekomen het PORTRET van den Wel-Ed. Heer H. TOLLENS, Cz., *Ridder van de Orde des Nederlandschen Leeuw* en voorzien met deszelfs *Fac-Simile*, en naar het leven geteekend door den Heer R. L. van Bommel, te bekomen . . . . à *f* 1,25.

Vroeger uitgegeven:

PORTRET van Lord BYRON à – 1,20.
——— SCHILLER . . à – 0,80.
——— GOETHE . . à – 0,80.

Ook zijn nog Exemplaren voorhanden van het CHRONOLOGISCH OVERZIGT DER NEDERLANDSCHEN VORSTEN door L. G. Visscher, Hoogleeraar te *Utrecht*, 2 Afl. in folio . . . . à *f* 3,60.

BIJ BROESE EN COMP., TE BREDA,
IS VERKRIJGBAAR:

I. Bredasche Arrondissements Schrijf-Almanak,

VOOR HET JAAR ONZES HEEREN 1834.

voorzien van een Naamregister van Administratieve, Financiële en Justitiële Ambtenaren, volledige opgave der Dijk- en Polder-Besturen, Maatschappijen en Leden der Kollegien in de Stad en Arrondissement *Breda*; benevens eene opgave der Kermissen, Jaar-, Paarden- en Beestenmarkten; de op- en ondergang van Zon en Maan, de Eclipsen enz. Het varen der Beurtschepen en Markschuiten, het rijden der Diligences, de aankomst en het vertrek der Boden, en verder al hetgeen men in eenen kompleeten Schrijf-Almanak verlangt. . . . . à 45 cent.

II. Bredasche Almanak,

voorzien van hetzelfde NAAM-REGISTER en al hetgeen in eenen gewonen *Huis-Almanak* behoort; op best papier . à 27½ cent.

III. idem gewone dubbele Almanak,

voorzien van Verhalen, Vertellingen, Anecdoten en Klugten, enz. enz.; op ordinair papier . . . . à 20 cent.

IV. idem enkele Almanak à 10 cent.

Te Breda, bij BROESE en COMP, Boekdrukkers en Boekverkoopers.